

Aangezichtspijn

Pijn aan het gezicht wordt meestal aangezichtspijn genoemd. Aangezichtspijn kan tijdelijk zijn of chronisch. Andere namen voor aangezichtspijn zijn facialgie en trigeminusneuralgie.

Mogelijke oorzaken van tijdelijke aangezichtspijn zijn problemen aan tanden of kiezen of een neusbijholte-ontsteking. Chronische aangezichtspijn is pijn in het gezicht die er altijd is of die steeds terugkomt. Er zijn verschillende vormen van:

* Typische aangezichtspijn komt doordat een zenuw in het gezicht wordt geprikkeld. Meestal komt dit doordat er een bloedvaatje tegen de zenuw aandrukt. De bekendste vorm is trigeminus neuralgie (TN). Bij TN heeft de patiënt pijn rond de ogen, neus en/of mond. Een zeldzamer vorm van aangezichtspijn is 'glossopharyngeus neuralgie'. Daarbij heeft de patiënt pijn aan de keel, tong en/of oor. Bij beide vormen komt de pijn in aanvallen.

* Onder atypische aangezichtspijn vallen alle andere soorten chronische pijn in het gezicht. Deze pijn blijft uren of dagen aanwezig. Dit kan verschillende oorzaken hebben. Onder andere problemen aan tanden of kiezen, problemen aan neus- of kaakholttes, een scheef neustussenschot of een beschadigde zenuw. Soms wordt er geen oorzaak gevonden.

De neuroloog behandelt de pijn met medicijnen of met een zenuwblokkade.

Typische aangezichtspijn komt doordat een hersenzenuw is beschadigd of doordat er druk staat op een hersenzenuw. Atypische aangezichtspijn kan verschillende oorzaken hebben:

- *Tand- of kaakproblemen.* Bijvoorbeeld een chronische wortelpuntontsteking of een wortelkanaalbehandeling, ook al is die goed gegaan.

- *Keel-, neus- en oorziekten.* Bijvoorbeeld een bijholteontsteking, een kaakholte-ontsteking of een scheef tussenschot in de neus.
- *Een andere ziekte.* Gordelroos in het gezicht kan de zenuwen beschadigen, wat pijn veroorzaakt. Bij mensen met multiple sclerose (MS) kan er een zenuw ontstoken zijn.
- Dat is pijn door een beschadigde of doorgesneden zenuw in het gezicht. Door de beschadiging geeft de zenuw signalen verkeerd door. Dat kan voelen als pijn.
- *Gerefereerde pijn:* pijn die ergens anders in het lichaam ontstaat, maar die u voelt in uw gezicht. Een ziekte in de hals of in de borstholte kan bijvoorbeeld zorgen voor pijn in het gezicht.
- *Overbelasting van de kauwspieren.* Bijvoorbeeld door tandenknarsen, nagelbijten, (veel) kauwgom kauwen, slijtage van het kaakgewricht, reuma of een slecht passend gebit.
- *Nog onbekende oorzaken.* Het is mogelijk dat de pijn komt door processen in de hersenen en in de zenuwen die nog niet ontdekt zijn.

De huisarts verwijst de patiënt door naar een neuroloog als gedacht wordt dat er sprake is van een vorm van aangezichtspijn hebt. Trigeminus neuralgie (TN) is meestal gemakkelijk te herkennen. Wel doet de neuroloog vaak een MRI-scan om zeker te weten dat de patiënt niet een andere ziekte heeft.

Heeft men geen TN, dan wordt het moeilijker om de oorzaak te vinden. De neuroloog verwijst de patiënt misschien door naar een tandarts, naar een keel-neus-oorarts (kno-arts) of naar een pijnpolikliniek (pijncentrum). Daar zijn ze gespecialiseerd in het behandelen van chronische pijn.

Als aangezichtspijn een duidelijke oorzaak heeft, verdwijnt de pijn vaak door de oorzaak te behandelen. Bijvoorbeeld:

- Een wortelkanaalbehandeling door een tandarts.
- Het afleren van tandenknarsen met hulp van een psycholoog of fysiotherapeut.
- Behandeling van een ontsteking in de kaak- en neusbijholten met antibiotica.

Soms kan de arts de oorzaak niet behandelen, of is er geen duidelijke oorzaak. Dan behandelt ze de pijn zelf. Een neuroloog kan verschillende soorten pijnstillers voorschrijven. Ook bepaalde middelen tegen depressies en tegen epilepsie kunnen de pijn verminderen.

Wanneer medicijnen niet genoeg helpen, kan men in een pijncentrum cognitieve gedragstherapie krijgen. Daarin leert men met de pijn om te gaan. Dit kan de pijn verminderen.

(Met dank aan Haaglanden MC)